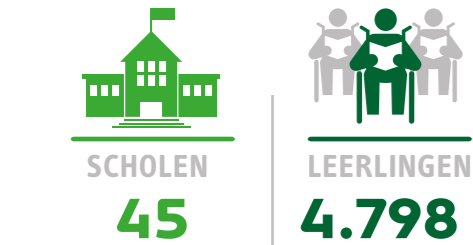

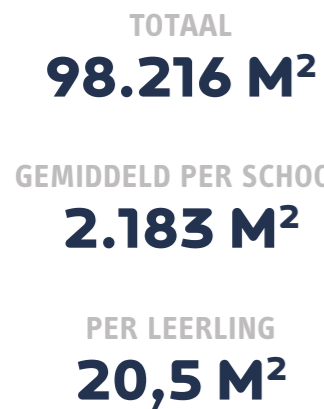
EXPLOITATIEKOSTEN IN HET SPECIAAL ONDERWIJS

HEVO maakt zich sterk voor schoolgebouwen die duurzaam te exploiteren zijn. We vinden dat maatschappelijk van groot belang. Het is echter algemeen bekend dat de vergoedingen voor gebouwexploitatie in het onderwijs niet toereikend zijn. Zeker nu sinds 2015 het buitenonderhoud ook onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur valt. Bovendien zijn de vergoedingen in het Speciaal Onderwijs niet meer geoormerkt. Hierdoor is het lastiger om te bepalen welk deel voor de exploitatie van het gebouw bestemd is. Onze onderzoeken helpen om beter grip te krijgen op kosten en vergoedingen. De uitkomsten geven handvatten voor het werken aan een betere onderwijsomgeving. Eerder maakten we een benchmark voor het Primair en Voortgezet Onderwijs. Nu is er ook een voor het Speciaal Onderwijs, een onderzoek van Henrie van den Berg.

Beschrijving steekproef

Brutovloeroppervlak

Gemiddelde leeftijd gebouw

27

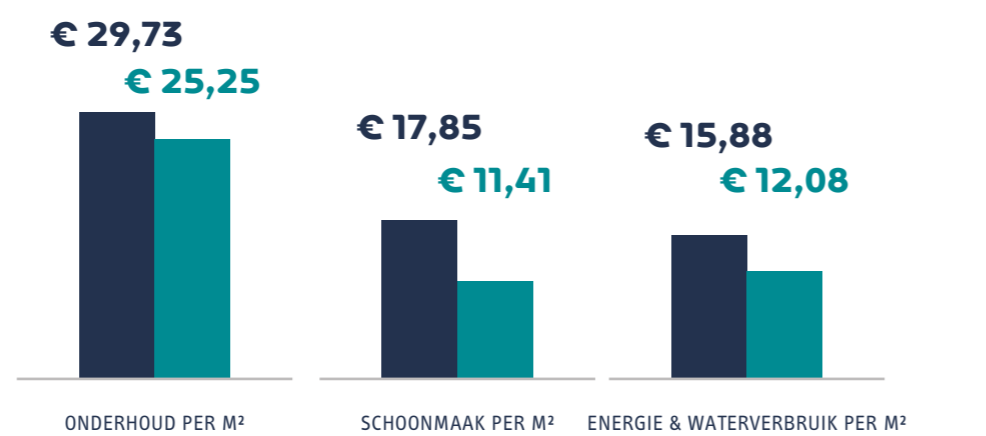
Gemiddeld aantal leerlingen

107

Totaal exploitatiekosten per leerling

Exploitatiekosten per m² bvo

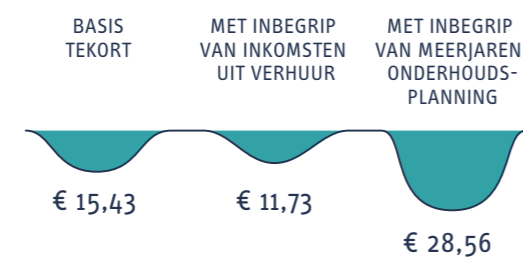
Grote gebouwen hebben gemiddeld 24% lagere energiekosten en 36% lagere schoonmaakkosten.

Specifieke exploitatiekosten ten opzichte van het totaal

Tekort op exploitatie (vergoeding - kosten)

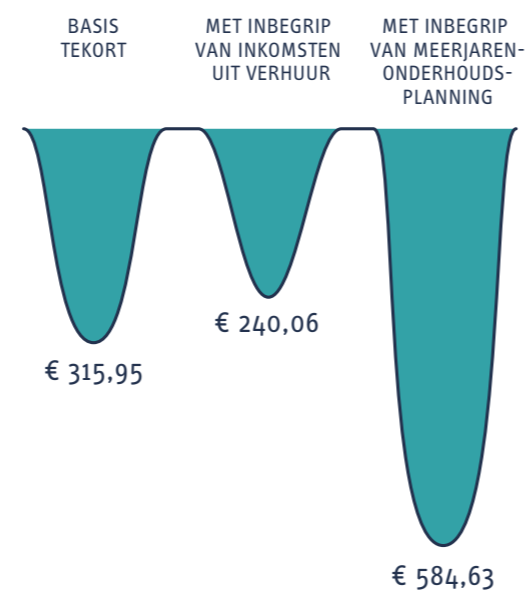
Gemiddeld per m² bvo

Totaal exploitatiekosten per m² bvo

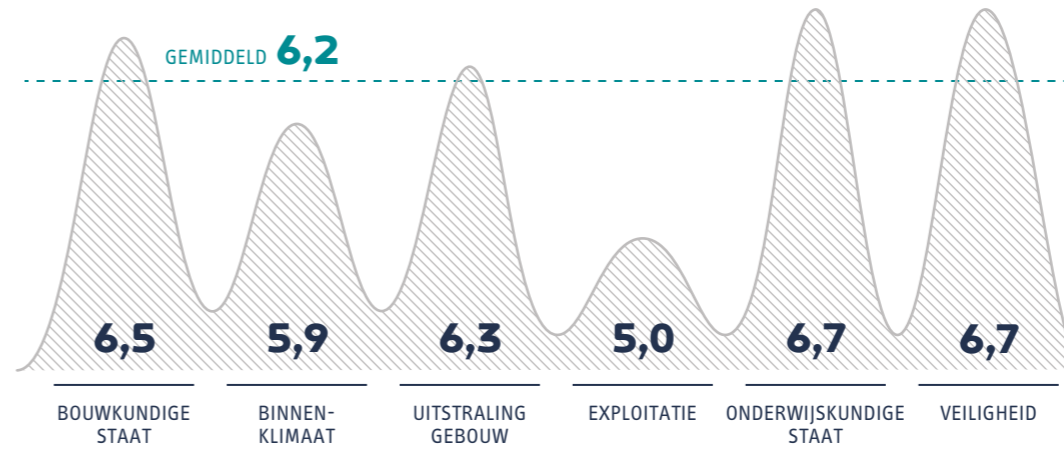

Gemiddeld per leerling

Belevingswaarde van de huisvesting

Gemiddelden

Alle gebouwen zijn beoordeeld aan de hand van de HEVO-waardenwijzer. De zes onderdelen hebben een eigen wegingsfactor. De scores geven per school een eerste indicatie van wat er op korte, middellange en lange termijn aan de huisvesting moet gebeuren.

HEVO-waardenwijzer

De HEVO-waardenwijzer geeft op zes onderdelen een score. Koppeling hiervan met het gewenste restgebruik leidt tot inzicht in economisch verantwoorde investeringen. Groen is (ruim) voldoende, oranje is matig tot onvoldoende en rood is onvoldoende tot slecht. De quickscan is bij meer dan 400 PO-, VO- en SO-scholen gedaan. Een voorbeeld van een quickscan is hieronder opgenomen.

	RESTGEBRUIK 0 TOT 5 JAAR	RESTGEBRUIK 5 TOT 10 JAAR	RESTGEBRUIK 10 TOT 20 JAAR	RESTGEBRUIK > 20 JAAR
Bouwkundige staat	matig	redelijk	redelijk	goed
Binnenklimaat	geen investeringen	beperkt investeren	noodzakelijke investeringen	noodzakelijke investeringen
Uitstraling gebouw	geen investeringen	geen investeringen	beperkt investeren	noodzakelijke investeringen
Exploitatie	geen investeringen	geen investeringen	terugverdient investeringen	terugverdient investeringen
Onderwijskundige staat	geen investeringen	geen investeringen	beperkt investeren	noodzakelijke investeringen
Veiligheid	noodzakelijke investeringen	noodzakelijke investeringen	noodzakelijke investeringen	noodzakelijke investeringen

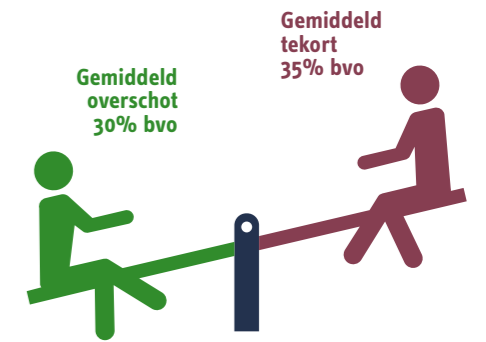

- 1. Strategisch onderzoek**
We maken een scherpe analyse van het bestaande vastgoed. Op basis daarvan geven we een helder advies met gegarandeerde resultaten. Dit vormt de basis voor professioneel huisvestingsbeleid.
- 2. Toekomstvisie**
Hoe ziet uw ideale schoolgebouw eruit? We nemen wetgeving, onderwijsvisie etc. ook daarin mee. De uitkomst geeft

- inzicht in de ontwikkelingen en consequenties voor het huisvestingsbeleid en financiën.
- 3. Gewenste situatie**
Uw toekomstvisie vertalen we naar de gewenste huisvestings-situatie, die we spiegelen aan de huidige situatie.
  - 4. Strategie**
De huidige en gewenste huisvestings-situatie leiden tot verschillende scenario's. Denk aan

- het terugdringen van leegstand, het samenwerken met andere scholen, het afstoten van vastgoed, het vergroten van de toestroom leerlingen etc.
- 5. Integraal en duurzaam huisvestingsplan**
Het huisvestingsplan geeft duidelijk weer hoe we kennis, inzicht, draagvlak, planning, projectmanagement, beheer en monitoring binnen uw organisatie kunnen borgen.

Overschot / tekort ruimte met % van het bvo van de school

Uit de benchmark blijkt dat er zowel een overschot als een tekort aan vloeroppervlak is bij scholen door een mismatch tussen vraag en aanbod op schoolniveau.

Verduurzamen, optimaliseren en verbeteren?

Uit de benchmark blijkt dat energiekosten van nieuwere gebouwen niet lager zijn dan van oudere gebouwen. Dit komt onder andere door extra ventilatie en verlichting in nieuwere gebouwen. Hogere eisen voor energiezuinigheid (Bouwbesluit 2015) en bijna energieneutrale scholen (BENG) leiden uiteindelijk tot gebouwen met lagere energiekosten.

Daarnaast hebben grote gebouwen lagere exploitatielasten dan kleine gebouwen. Het combineren van scholen in één groter gebouw met behoud van eigenheid en zelfstandigheid zal de exploitatielasten fors verlagen.

Voor elke school geldt dat verbeteringen voor het binnenklimaat, energiemanagement en onderhoudskosten mogelijk zijn.

Het realiseren van energiezuinige, onderhoudsvriendelijke schoolgebouwen door renovatie of nieuwbouw is voor elke school een mooie kans voor de toekomst!

Kennisevent
Op 5 april 2017 is er een HEVO kennis-bijeenkomst. We presenteren de uitkomsten en geven u tips & tools. Interesse? Een mailtje naar winifred.bosch@hevo.nl volstaat.

Meer weten?
Winifred van den Bosch
E winifred.bosch@hevo.nl
T +31 (0)73 6 409 467
M +31 (06) 12 11 67 28
www.hevo.nl/benchmark